

à causis moderatis inter se pugnantibus, nam assurgente uapore ex alimenti concoctione somnus obrepit, quem interrumpit cogitatio, capitis calor, lux, strepitus, & alia quæ calidum innatum euocant, vigiliamq; pariunt. Reprehendus esset nō solum in causis, sed etiam in signis, & curatione Actius: nam ille pronunciat coma fieri, solum in accessione initio, nulla alia addita causa: & signa ponit, quæ nec ei comati de qua agit, competunt; aut certe non solum coma, sed etiam coniunctum cum eo delirium declarant. Remedia uero quæ ille describit, nec omnibus comatosi competere possunt, nec sufficiunt ad aliquam illius speciem curandam: sed hoc tractare nunc non est nostri negotij.

De Cataphora. Cap. XXI III.

CATAPHORAM, & coma idem esse, antea ex Hippocrate, & Galeno ostendimus, non solum quod illi id aperte testentur, sed etiam quod in utroq; affectu eandem causas ponant. Nam apud Galenum est reperire, cataphoram committi in principio accessione febrium, nec non ob pituitosum humorem in cerebro acruatum, vel ob frigiditatem solam, vel ob multitudinem vitilis, vel superflui humoris: à quibus quidem causis antea diximus coma fieri, præsertim illud quod profundos habet somnos; hoc enim potissimum intelligere ille videtur, cum cataphoræ causas tradit, non autem eam, quæ sopores omnes comprehendit, in quibus homo in somnum inclinatur, & Græcè significantius dicam, *καταπρηται*, Usurpat aliquando cataphoram idem author, pro lethargo, aut specie quadam soporis, cum quo febris est coniuncta, ut libro undecimo de Simplicibus medicamentis ubi hæc scribit: febris quæ est in cataphoris, est veluti tepida: neque enim omnis cataphora cum febre est, sed soporosus affectus, qui cum febre consistit, lethargus nuncupari solet.

De Caro. Cap. XXV.

CARI nomen *καρη*, idest caput, quod sit capitis granitas, vel quod capitis sit malus, vel à verbo *καρῖομαι* quod est aggrauor, capite sum attonitus, rectè deducitur. Caron idem esse, quod Subeth Arabibus, scribit Grammaticus Tubingensis. sed nulla ratione. Nam Subeth non minus coma, & cataphoram, quam Caron significat: est enim eò nomen soporosus affectibus, non peculiare ut Caron. Actius peperam ex Possidonio Caron definit esse, sensuum, vniuersarumque motionum priuationem, cum principum facultatum nocimento, & febre lenta. neque enim febris omnem Caron comitatur: constat autem ex Galeno magnam fuisse apud antiquos de hoc nomine, & alijs, quibus soporosus affectus significamus, controuerſiam: quod sit, ut quum nunc hos, nunc illos diuersis in locis sequitur, lectori confusionem pariat: etenim libro tertio de Temperamentis definit Caron esse vitium frigidum: in libro vero de Differentijs symptomatum, ait esse symptoma imaginatricis facultatis, nempe veluti quandam illius resolutionem: scribit etiam in libris de Locis affectis, in omni caroso affectu, corpus neque sentire, neque moueri, sensum tamen respirationem: quod falsum esse agnoscitur, si ex vini potione aliquando nascitur, aut ex vehementi dolore, ut ille alibi tradit. Adde quod vigesimo nono textu secundi commentarij Prorrheticorum ita ad verbum scribit. Quum cerebrum ob pituitam humectatur, refrigeraturque per lethargicas affectiones, coma fit: quod & ipsum si lubet Caron appellare poteris: sunt qui Caron vocent ubi æger, tum motu, tum sensu tempore aliquo priuatur, etiam si vel stimules, vel ferias: qualis affectus visitur nonnunquam per magnas contusiones & vulnera musculorum temporalium: nonnunquam etiam in accessione initio. Si ergo affectum huiusmodi quis Caron vocauerit, difficilem uero excitatu constitutionem coma, vel cataphoram, tertium ab his somnum profundum, qualis in ebrijs fit, nunquam coma, vel caros bona erunt. Hæc Galenus, ex quo loco satis constat, quod diximus, eum hæc nomina confundere, quum coma, & Caron idem aliquando esse velit, aliquando inter se discrepare: aliquando ut in Prorrheticis, Caron uelit comprehendere somnum non morbosum, qualis fit in ebrijs, quem somnum loco præcitato profundum, & non Caron esse statuit, hanc eandem confusionem ostendit in enarratione causarum. Ait enim Caron fieri, à fortibus ictibus capitis, à frigidis causis, ab initio accessionum, item ob affectum temporalium musculorum, vel osse quopiam perforato, uentriculoque medio cerebri attrito, nec non ob uehementes dolores, & in acutis morbis: præterea ob affectum musculorum oculi, & vim potionem, ac hyosciami usum, Caron nasci refert, quæ quidem causæ aut omnes, aut certe plurimæ eedem sunt cum illis, quas de comate, & cataphora tradit, aut non eundem affectum parere possunt, quandoquidem quædam leuissimæ sunt, aliæ uero grauissimæ, nec eum locum ostendere possunt, quem in huiusmodi malo laborare ille scribit.